

VREDNOTE – TVOJ ŽIVLJENJSKI KOMPAS

Svet brez vrednot bi bil kot gozd, poln dreves brez korenin. Na videz je videti lepo, a že prvi veter takšna drevesa podre. Enako je, kadar ljudje živimo brez pravih vrednot. Brez njih se hitro izgubimo in se narobe odločimo. Vrednote nas vodijo skozi življenje in nam pomagajo ostati močni – tudi ko nam ni lahko in so pred nami težke odločitve. So naš notranji kompas, ki nam pomaga razločevati med tem, kar je prav in kar je narobe. Ko si pošten, odgovoren, spoštljiv, zanesljiv in prijazen, gradiš boljši in lepši svet.

TUDI NARAVA NAS UČI VREDNOT

Drevesa si preko podzemnega sistema korenin in gliv izmenjujejo vodo in hrano ter sporočila o nevarnosti. Ko eno drevo oslabi ali zboli, mu druga pomagajo. Tudi pri živalih je podobno.

Volk nikoli ne pusti svojega tropa na cedilu. Najmočnejši člani krdela skrbijo za varnost najranljivejših – ostarelih, bolnih in mladih.

Vidre delijo hrano s starejšimi člani družine in mladiči. Najmlajše med plavanjem nosijo na trebuhu, da jih grejejo in varujejo pred nevarnostmi. Vsak prispeva po svojih zmožnostih. Narava ne pozna sebičnosti in nas uči, da so odgovornost, spoštovanje, zanesljivost in sodelovanje nujni za preživetje skupnosti.

Kaj pa tebi pomenijo poštenost, sočutje, prijaznost in odgovornost? Katera žival bi lahko bila tvoj zgled?

KVIZ:

KATERA VREDNOTA VODI TVOJ NOTRANJI KOMPAS?

Pri vsakem odgovoru obkroži črko. Na koncu preštej, katere barve odgovorov imaš največ.

- 1** V šoli opaziš, da tvoj sošolec prepisuje. Kaj narediš?

 - Spodbudim ga, naj poskusi sam – in mu ponudim pomoč.
 - Povem učitelju, ker se mi to ne zdi pošteno.
 - Pogovorim se z njim na samem – nočem ga osramotiti pred drugimi.
- 2** Mami obljubiš, da bo soba pospravljena, preden pride iz službe, ampak prijatelji te vabijo ven.

 - Pokličem mamo, razložim situacijo in jo vprašam, ali ji več pomeni, da pospravim zdaj, ali lahko izpolnim obljubo tudi kasneje.
 - Najprej pospravim sobo, šele potem grem ven.
 - Zvečer mami priznam, da soba ni pospravljena, in jo prosim, če lahko sobo pospravim jutri.
- 3** Prijatelj pozabi na tvoj rojstni dan.

 - Razumem – morda je imel slab dan ali skrbi doma.
 - Povem mu, da me je prizadelo.
 - Ne zamerim mu – ker se je tudi meni že zgodilo enako, sva se dogovorila, kako bova naslednje leto drug drugega spomnila na rojstni dan.
- 4** Na tleh najdeš tujo denarnico.

 - Pogledam, ali je v njej kartica s podatki lastnika, in mu denarnico vrnem.
 - Denarnico nesem na najbližjo policijsko postajo. Prav je, da jo vrnejo lastniku po uradni poti.
 - Odrasle prosim za nasvet, kako naj ravnam, saj nočem ravnati narobe.
- 5** Tvoj razred pripravlja dogodek, a nihče noče pomagati.

 - Zaviham rokave. Če nihče drug ne bo, bom jaz.
 - Povem, da to ni fer – vsak bi moral prispevati svoj delež.
 - Predlagam, da naloge razdelimo pravično, da bo vsem lažje.
- 6** Učitelj ti po pomoti v redovalnico vpiše boljšo oceno, kot si jo v resnici dobil. Kaj storiš?

 - Povem učitelju, da je prišlo do napake. Vest mi ne dopusti obdržati nečesa, česar si ne zaslužim.
 - Učitelja nočem spraviti v zadrego, zato ga na napako opozorim na samem.
 - Preverim svoje ocene, obvestim učitelja in razložim napako. Nočem, da se napaka ponovi pri meni ali kom drugem.

REZULTATI

Največ modrih? Si volk.

Znaš poslušati. Veš, kdaj se izpostavi in kdaj dati prostor drugim. V tropu volk spoštuje red, starejše in šibkeje člane – nihče ni izključen. Ko eden opeša, se drugi vrnejo ponj. Tvoja moč je spoštljivost, znaš graditi skupnost in jo varovati. Si zaščitnik/ica, vodja in prijatelj/ica.

Največ rdečih? Si mravlja.

Mravlja nosi bremena, ki so večkratnik njene telesne mase. Ne pritožuje se. Ne iščeš bližnjic. Če te kaj vrže s poti – se vrneš, če padeš – vstaneš. Tvoja moč je v vztrajnosti. Si odgovoren/na in zanesljiv/a.

Največ zelenih? Si orangutan.

Orangutani se vedejo umirjeno in spoštljivo do drugih. Izredno redko se prepirajo in si med seboj ne kradejo hrane. Svoje mladiče učijo z lastnim zgledom. Ne vsiljujejo, ne ukazujejo, ampak kažejo z dejanji. Tako kot ti.

Nina Wabra Jakič
Komisija za preprečevanje korupcije